

Posudek na diplomovou práci Mgr. Michaely Beranové

„Životní cíle ve vztahu k věku a generativitě“

Diplomová práce Mgr. Beranové má rozsah 84 stran a opírá se o cca 140 literárních pramenů, převážně zahraničních. Jde o empirickou studii, která se zabývá rozdíly ve vztazích mezi různými typy cílů a generativitou a věkem.

Práce je napsána jasně a srozumitelně, dochází k zajímavým zjištěním. Přesto mám několik připomínek:

- 1) V teoretické části, ač je podpořena řadou citačních odkazů, je poměrně dost tvrzení či informací, které nejsou citačně doloženy. Např. na s. 22 je uváděna Dienerova rovnice osobní pohody zahrnující koncept flourishing, přičemž jsou zde odkazy ke starším Dienerovým pracím, kde tato rovnice ani koncept flourishing nejsou zmiňovány. Na s. 26 autorka píše, že „O životních cílech zpravidla začínáme hovořit u věkové skupiny adolescentů, a nejčastěji se jim věnujeme u skupiny dospělých“, aniž by toto tvrzení doložila. Asi to tak je, ale uvítal bych odkaz k nějaké monografii vývojové psychologie. Na s. 35 asi došlo k chybě, protože zde autorka píše, že častým obsahem výzkumů vztahů mezi osobností, osobní pohodou a generativitou je „vztah osobní pohody s ... well-being či životní spokojeností“. Obecně je pak v teoretické části poměrně málo citací nejnovější literatury z posledních 5-7 let (cca 15 nepočítám-li české zdroje od Millové, Blatného či Šolcové).
- 2) Ve výzkumné části se autorka zabývá především porovnáním síly vztahů mezi různými typy cílů a generativitou a věkem, které jsou vyjádřeny korelačním koeficientem. Velikost odpovídajících dvojic korelačních koeficientů měla být statisticky porovnána, např. za použití Hotellingovy T1 statistiky.
- 3) Diskuse není z mého pohledu příliš diskusí, autorka převážně klade vedle sebe vlastní zjištění s výsledky jiných studií, aniž by se pokusila o jejich interpretaci a vyvodila nějaký obecnější závěr. Nicméně oceňuji, že práce obsahuje i limity provedené studie a nabízí další možné směry výzkumu.

V návaznosti na bod 3) mám pro Mgr. Beranovou následující dotaz do rozpravy:

Za nejzajímavější výsledek považuji to, že seberozvíjející cíle korelují s generativitou negativně, čili jsem-li vysoce generativní, mám nízkou úroveň seberozvíjejících cílů. Jakou psychologickou interpretaci má autorka pro své zjištění? Znamená to, že jestliže jsem dosáhl vysoké úrovně generativity, jsem již tak rozvinut, že nemám potřebu se dále rozvíjet?

Práci doporučuji k obhajobě a navrhuji ji hodnotit velmi dobře.

Prof. PhDr. Marek Blatný, DrSc.